

Den norske kirke, Kirkerådet
Postboks 799 Sentrum
0106 OSLO

Vår ref.: 17/02759-1 Deres ref.:

Dato: 19. juni 2017

Høringsuttalelse – Regler for valg av menighetsråd, bispedømmeråd og kirkerådet

Sagene og Iladalen menighetsråd takker for anledningen til å avgi hørings svar i forbindelse med forslag til nye regler for valg av menighetsråd, bispedømmeråd og Kirkemøtet. Styrking av demokratiet var et premiss for kirkeforliket, og erfaringen fra kirkevalget i 2015 viser at det til tross for fremgang fortsatt er forbedringspotensiale på dette punktet.

Vi har enstemmig vedtatt følgende høringsuttalelse:

2.1 Direktevalg eller kombinasjonsvalg av direkte og indirekte valgogang ved valg av leke medlemmer til bispedømmeråd og Kirkemøtet

Sagene og Iladalen menighetsråd mener at det bør innføres som fast regel at det er direkte valg på alle leke medlemmer til bispedømmeråd og Kirkemøtet. Rådet mener at denne ordningen vil tydeliggjøre det enkelte kirkemedlems medansvar og medinnflytelse for kirkens øverste organer, slik som det skisseres i høringsnotatet. Kirkens medlemsmasse er kirkens grassrot. Sagene og Iladalen menighetsråd mener at valgordning bør være den samme i alle bispedømmer for å sikre at kirkemedlemmene i større grad får lik innflytelse i kirke demokratiet uavhengig av hvor i landet man bor. Rådet mener også at å ha samme ordning i alle bispedømmer vil skape mindre forvirring for velgerne, og gjøre det enklere å kommunisere hvordan valget fungerer. Det trekkes frem i høringsnotatet at en fordel med denne ordningen er at valgresultatet vil bli kjent kort tid etter valggjennomføringen, noe rådet støtter opp om som et godt argument for å gjennomføre direkte valg. Sagene og Iladalen menighetsråd vil videre argumentere for at å gjennomføre direkte valg på alle leke kandidater i alle bispedømmer er et viktig grep for å nå målet om styrke demokratiet i Den norske kirke, da rådet mener at direkte valg er et mer reelt demokrati, siden velgerne får en mer direkte innvirkning på valgresultatet.

2.2 Flertalls- og forholdstallsvalg

Sagene og Iladalen menighetsråd vil primært ta til orde for en ordning med utgangspunkt i flere selvstendige lister, uten en kirkelig oppnevnt nominasjonskomité – intensjonsfrist og listefrist. Vi mener at denne ordningen, hvor ulike grupperinger inviteres til å stille lister, vil være med på å stimulere til et åpent og levende kirkelig demokrati. Når det finnes mer enn én liste vil velgerne dessuten ha tydeligere

alternativer å velge mellom, med programmer det er enkelt å sette seg inn i. Vi mener også at det er mer demokratisk med lister enn rent personvalg, da det vil være tydelig for velgeren hva han eller hun faktisk stemmer på. Ved et rent personvalg, risikerer man også at valgte representanter ved sykdom erstattes av vararepresentanter som har en helt annen teologisk profil enn den erstatter – dette medfører uforutsigbarhet og lav demokratisk legitimitet. Ved å ikke ha en liste utformet av en kirkelig oppnevnt nominasjonskomité, så unngår man også situasjonen som oppsto i flere bispedømmer i 2015; hvor det var én liste med program, og én tilsynelatende nøytral liste – noe som skapte forvirring for velgerne. Rådet ser utfordringen hvis det bare blir én liste, men mener at denne løsningen vil stimulere til at det stilles minst to lister i alle bispedømmer. Når først én liste med en tydelig teologisk profil er meldt inn, vil det ventelig komme en annen. Dersom det ikke blir godkjent noen listeforslag må det oppnevnes en nominasjonskomité som utformer en liste - denne bør ha et så bredt utvalg av kandidater som mulig.

2.3 Tilskuddsordning for finansiering av nomineringsgrupper m.m.

Sagene og Iladalen menighetsråd mener at dersom det skal innføres en sentral tilskuddsordning for finansiering av nomineringsgrupper m.m., bør man gå for en tilskuddsordning for nomineringsgrupper delt i en nomineringsfase og en valgfase, da vi mener dette vil være den mest rettferdige ordningen. En slik ordning vil etter rådets skjønn også kunne være med å bidra til at det stilles flere valglister, som vi mener er en fordel for styrkingen av demokratiet (se forrige punkt).

2.4.2 Personvalgregler internt på listene

Kirkerådet har bedt om tilbakemelding på hvor vidt det bør innføres en sperregrense med krav om enten fem eller åtte prosents personlig stemmetall. Sagene og Iladalen menighetsråd ser nytten av en slik sperregrense, slik det også er ved valg av fylkesting. Da gjeldene ordning er at det ikke praktiseres noen stemmegrense, mener vi at det vil være et stort sprang å gå inn for en sperregrense på åtte prosent. Sagene og Iladalen menighetsråd støtter derfor forslaget om å innføre en sperregrense med krav om et personlig stemmetall på minst fem prosent av listens stemmetall for at de skal kåres før rekkefølgen på listen.

Innspill som det er uenighet om i menighetsrådet, ikke enstemmig:

5.1 Valg av prest til bispedømmeråd og Kirkemøtet

5.2 Valg av lek kirkelig tilsatt til bispedømmeråd og Kirkemøtet

Kirkelige ansatte bør bare ha en representant i bispedømmeråd, ikke som nå 2. Prestene må ikke privilegeres.